

RENAIXEMENT

ADHERIT A L'UNIO CATALANISTA

SURT ELS DISSAPTES

VOLÉM

La llengua catalana ab caràcter oficial per totes nostres relacions inclús ab el Poder Central.

Corts Catalanes, per estatuir la legislació civil y per el règim intern de la Nacionalitat Catalana y pera ser àrbitres de nostra administració.

Que siguin catalans quants a Catalunya desempenyin càrrecs públics.

Fixar contribucions é impostos per contribuir als gastos generals del Estat en la proporció que correspongui a Catalunya.

Supressió de quintes ó lleves y facultat de poder contribuir a la formació del Exèrcit del Estat Espanyol per medi de voluntaris ó diners.

Essent Nacionalista l'acció que al nostre poble realisa l'Unió Catalanista, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme català, qualsevulga que siga llur pensar y sentir en matèries **religioses, polítiques ó socials**.

SUMARI

Demà..., per *J. Grant y Sala*.—Esguards, per *Optim*.—D'educació y Instrucció, per *Ramón Pujadas Canal*.—Englantines: La llum, per *Oscar de Lloris*.—Humanismes, per *A. Mercader*.—Divagacions d'Art, per *Olaquer Oriol*.—Per unes cartes, per *Agna Canalias Mestres*.—De Teatre Català, per *E. R. y T.*—De Sports, per *J. M.*—Corr. ndes, per *Ampurdanés Dols*.—Publicacions rebudes, per *J. D. D.*—Garbellant.—Noves.—Unió Catalanista: Al Poble de Barcelona.

Demà...

Demà, fresca encare la tinta d'aquestes ratlles, el bon poble una vegada més complirà la llei que *l'obliga* á dipositar son vot á l'urna.

Esterilment per nostre ideal, cada ciutadà haurà tingut moments de dupte per decidir á favor de qui cediria la papereta.

Aquestos darrers dies s'han esgargamellat els leaders d'abdós fraccions catalanes per demostrar-nos, els uns ses alianses no prou justificades ab elements anacrònics, ab la gent del *ordre*, parasitaria, anticuada y egoista, inactual, no pas de defensa social en tal cas opresora de l'expansió social, desferres d'un caciquisme que era ben mort, els altres per encomanarnos sos enlluernaments de mal entés progresisme, de brasset ab gent que'l senten poc l'ideal català, y cercant conxorxes ab elements d'enllà, tot y avergonyintse de sos símbols de catala-

nitat, s'han deixat portar d'utòpiques hipòtesis que la realitat els demostrarà lo equivocades que son.

Bella y prenyada de promeses de bona cullita era la brotada del arbre de la Patria; plé d'ufana s'al·lavorava en mitj de la plana, esperant el jorn de lliberació, l'aua bella de futurs destins. Cervells enfebrats cercaven en son deliri camins torts, pagantse de migrats oferiments, d'aleshores les fulles es mustigaren, la flor y el fruit quedaren per anyades de més bonansa.

Quan s'apropava l'hora d'arribar á l'ànima del poble, mans impacients esqueixaven prematurament el cogoll de la crisàlida, y la papellona no formada no pogué empendre per l'espai sa valenta volada; extremant tendències y convencionalismes dividiren les multituds, despertaren recels, esquinsant aixís el bell teixit que anavem tramant y urdint per engalanar la inlliberada, casi tots sos fills feinejaven á son entorn, afecte necessari per sa resurrecció, car, com escrigué Zola, les obres de les nacions deuen portar la firma de les multituds, per esser sólides.

Dretes y esquerres, vostra obra es retardataria y no es atrevit afirmar que de vostres rengles es inútil esperar l'heròica mà que fiti una data al marbre blanc de la *Lliga de Catalunya*, com bell apoteosis de nostre renaixement per tants cors sentit, per tants poetes cantat, pel sentiment de tot el poble, desitjat.

Les prematures actuacions eran errades; en el fons de moltes consciències deu haverhi remordiment; si no hi es, dona lloc á pensar que Catalunya té més enemics de lo que sembla.

Els avui leaders en sa época d'estudiants prometien grans coses, elevats de pensament, devots del ideal exents de prurits d'originalitat, además de sa hermosa inexperiencia que'ls eximia d'egoismes, tenian la bella condició de sentirse apassionats per la sagrada causa, amor que havia de portarlos á fusionarla ab lo més pregón de son sentiment; mes al madurar son cervell han esdevingut massa enamorats de sí mateixos, sa verboritat els ha aixordat, y com panells, la més lleu bufada els ha portat d'assí y d'allá, dibuixant quelque bell gest, mes mai esculpint en les planes de lo contemporani obres positives.

Heusaquí'l fruit de l'imperdonable inconsecuencia.

Som molts que no estèm sorpresos de eixos resultats; car al iniciarse orientacions de dreta y esquerra, alarmats fèrem quant poguérem per evitárho, senyalant sos perills, el temps ha vingut á donarnos malhauradament la raó. Que s'es fet dels bons catalanistes que enlluernats se'n anaren á una y altra banda? aont son? Y per acabar, un'altra pregunta: Encar que'l catalanisme no haguès avenyat (que aixó era impossible) no erem més y més convensuts abans de ficarse en nostres coses el general Polavieja, en Salmerón, en Pau Iglesias, etc. etc.? Que seria avui el catalanisme?

Abans els quatre bojos preocupaven als governs centralistes; avui ab tants senadors, diputats, regidors, ab tants cossos electorals no fan més que fer riure allá d'alt, que per aixó ens portaren als comicis; ja sabíam que aixó ens anul·laria y... casi ho han conseguit.

J. GRANT Y SALA.

El Catalánisme está per demunt de totes les conveniencies dels partits politics espanyols.

Esguards

Als Diputats de la Dreta ó de l'Esquerra que demá resultin elegits

Anónims senyors: La forsa de les circumstancies, malgrat la falta d'unió entre vostres directores, vos han donat un acta y ja sent diputats per tal ó qual districte, vos asseureu en la Diputació Provincial en representació de part de vostres electors.

El més optimista dels vostres votants vos demana que vos oblidèu á que pertanyèu á cap frac-

ció política y que dins la corporació de que entrarèu á formar part, per vostres virtuts civiques, procurèu que's fassi tasca pro Catalunya; oblidèu les imposicions de vostre partit, que les circumstancies en que havèu sigut elegits vos donen tota llibertat d'acció perque vos han votat molts catalanistes del altre bras, que malgrat les imposicions y desavinensa dels capitosts, al moment de dipositar el vot á l'urna, havèu sigut molts els votants que havèu modificat la candidatura aconsellada per els de dalt; aquestos concells no'ns han fet canviar de criteri, de modo que lo que'ls prohoms volien desunit, al moment de l'elecció ha esdevingut unit, y com que conscients de nostres actes, estèm emancipats de tutories, y per altra part vostres leaders no llauren prou dret, d'aquesta manera havèu cregut fer un bé á la causa de Catalunya, donant nostres vots als homes que més creiem s'ho mereixen d'una y altra fracció.

Si havèu oblidat l'obra de Catalanitat portada á terme pel bon Catalanisme, desde aquestes modestes columnes d'aont amatent vos esguardaré, me permetere recordarvosho, y esperem que ajudarèu á vostre digne president Sr. Prat de la Riba, á vostres dignes companys Srs. Folguera y Durán y Antón Sunyol y als altres, en tot alló que sigui de cura per els molts mals de que pateix nostra malhaurada terra, que ho fareu sense febleses ni abdicacions de l'ideal.

El més novell dels soldats d'un exèrcit, degades fa heroicitats y mercés á ell se guanya una batalla; vosaltres ja no sou ni soldats ni novells; podèm, dones, esperar de vosaltres, fermes defensors de la causa santa.

Si considerèu un benefici vostra elecció, vos felicito de tot cor per ella; si desitjaveu aquest honrós càrrec per millor cooperar á la magna obra, vos dono l'enhorabona més sentida.

Vos desitjo acert y entusiasme, ja que'l convenciment vos el suposa, vostre y de la Causa Catalana humil servent y admirador

OPTIM.

Cap dels diaris portantvostres dels partits monárquics á Catalunya, s'escriu en catalá.

D'Educació y Instrucció

Un dels problemes de més importancia y transcendencia pera l'avenir dels pobles y en la resolució del qual ben pocs hi esmersen llurs activitats,

llurs energies, és indubtablement el de l'educació y instrucció de la joventut.

En lloc d'entretenir-nos ab ridícules petiteses, en lluites intestines anorreadores del esperit humà, deuríem interessarnos, preocuparnos fortament de la radical transformació qu'ha de sofrir nostra idiosincràcia, nostra manera d'esser, si volèm ocupar un lloc preeminent, un lloc d'honor en el concert mundial.

Desposseint á la ciència pedagògica dels tradicionals prejudicis que l'envolten, encaminant-la vers els viaranyes de les modernes orientacions, haurèm avensat no poc en la titànica obra de nostre regeneració psicològica. Sortosament l'humanitat, seguint la llei natural de l'evolució, tendeix á perfeccionarse, y aixó fa preveure el futur esplendorós triomf de la civilització sobre l'ignorància ensenyorejada desde segles y segles dels destins de l'univers.

Es de tot punt indispensable aixecar considerablement á gran altura nostre nivell cultural; assa-dollarnos d'europèisme, si volèm esdevenir quelcóm més que nimis «provincians», si desitjèm obtenir carta de ciutadania en les grans metròpolis propulsors del intel·lectualisme.

Quan l'educació sigui en nosaltres no un mite, sinó una realitat positiva, podrèm fundadament creure arribada l'hora de treballar seriosament, ab ardidesa pera la consecució de la fraternitat universal, signe evident de que la santa tolerància, tan hermosa, tan excelsa, tan sublim, tan necessaria pera assolir el màxim de felicitat que pot gaudirse en la vida, haurà desplegat gloriosament son mantell protector per tots els àmbits de la terra.

Peró aquesta educació que nosaltres anomenarem cívica, serà absolutament estéril, devindrà obra inútil, xorca, negativa, si no ve acompanyada d'una instrucció vasta, sòlida, complerta, científica, inspirada en principis veritablement progressius.

Cal crear no homes-màquines, rutinaris, com l'immensa majoria dels que viuen, sinó individus capacitats, conscients de llurs deures, reflexius, ab personalitat propia.

Y pera conseguir aitals resultats és precís, s'imposa que'ls Centres d'ensenyansa, tant elemental com superior, disposin de material adequat y suficient pera poguer portar á cap ab la major perfecció possible llur comés, y qu'estiguin regentats per professors que, ademés de suficient preparació física, matemàtica, etc., posseeixin coneixements de caràcter psicològic que'ls permeti penetrar fàcilment en lo més intrínsec de l'ànima escolar.

Les llisçons tindrien qu'esser objectives y explicatives, en forma de conferència, desterrant pera sempre la perniciosa imposició de fer aprendre *par cœur* paràgrafs de llibres de text, que coaccionen,

que coarten la lliure expansió de l'intel·ligència del alumne.

D'alta conveniència social seria que'ls deixebles al sortir de les aules coneixessin, encare que fos rudimentariament, les lleis fonamentals del Estat á fi y efecte de compenetrars dels drets que'l mateix els reconeix y de les naturals limitacions á que deuen subjectarse en bé de la col·lectivitat.

Fixemnos que á major intel·lectualitat correspon major força creadora; tal l'Alemanya present meravellant al món ab la seva incontrovertible superioritat científica, literària, econòmica, conquerida després d'un segle d'esforsos ininterromputs; creant una universitat avui, cent escoles demà, combatent sempre l'ignorància com á causa eficient de bona part dels mals que flagellen l'humanitat.

La potencialitat d'una nació està en relació directa ab els seus graus de cultura.

Poble sense educació, sense instrucció, es un esbart d'auells sense ales.

RAMÓN PUJADAS CANAL.

La majoria de republicans espanyols, no acceptan que la llengua catalana tingui de ésser l'oficial á Catalunya.

ENGLANTINES

LA LLUM

A sobre del nostre cel,
una llum brillant ens guia
y'ns mena cap als bells cims
de la Patria adolorida
per 'ovir'ls ideals
que nostra pensa somnia.
No la veuen els malvats
ni'ls fills borts de mala cria,
ni la veuen els traidors
ni'ls tacats de fellonia.
Sols la veuen brillejar
els que tenen cor y estiman
y lluitan ferotjament
y viuen y's sacrifiquen
en ares del ideals
per la Patria redimirne.
A sobre del nostre cel
un estel brillant ens guia
á conquerir l'ideal
que nostra pensa somnia.

OSCAR DE LIORS.

No poden anomenarse catalanistes, tots aquells qu'entren en componendes polítiques ab enemics de la Causa Catalana, sien aquets monàrquics ó s'anomenin republicans.

Humanismes

Estem viciats pel engany, vivim ab ell y fins trovem plaer ab enganyarnos y, quí no ho sab? no ho diu? no ho veu?

Desde que les societats es lleansen á un mal entés altruisme y les mans s'obriren als desgraciats, l'honradés, la bondat, tot, tot descansa á la caritat, la caritat és el gran tema, el remei.

Si mires per altre part l'organisme social tal avui constituït, observarás un fenomen raro. Hi há molta gent que per tindre quelcóm que fer s'entreté ab alló á plena llum del día.

El fulano aquell y eix altre, és una persona de noble cor. Ah, si tota la opulencia fos com ell!

Tota la societat s'agita per resoldre tant important qüestió y ens trovem enfront d'una lluita de classes. La Sociologia y la Etica han donat passos de gegant, y ens han portat pels viarans de la realitat, d'una realitat punyent y crua. La poesia, l'amor, la familia han sofert un cambi. Del idealisme, del infinit, hem passat á l'estudi de les coses, y á la crítica. Avui la Patologia psíquica predomina á les arts, y les ciencies exactes lluiten per descobrir les causes.

Si poses enfront la honorabilitat y la realitat, trovarás incompatibilitat entre abdues.

Ja no sé si el modern humanisme es fa per honradés, ó perque 's tingui á la gent per bona y no s'els toqui sa estimada posició social, y dins eix cas et diré que després de tanta cosa la miseria no ha cambiat de posició, sinó que s'ha accentuat més, lo que'ns demostra la ineficacia de la caritat, que com s'aplica esdevé congriadora d'immoralitats.

Es més fácil creure que si no hi havien pobres la miseria no existiria, y llavors, no és veritat que l'humanitarisme sofriria un cambi y que l'honorabilitat y la bona gent també canviarien?

Lo cert és, qu'allargant la má, el degenerat no's torna robust, ni el vell jove, ni la culpa passada te un remei de'ls mals que ha creat entre la societat en que vivim. M'atreveixo á dir que tenim certa repugnancia en contemplar les nostres propies culpes, però també pots creure amic meu, qu'aixó son els humanismes moderns.

A. MERCADER.

Divagacions d'Art

Entre paréntesis

Saló de les Arts y dels Artistes

(FAYANS CATALÁ)

Els aconeteixements obliguen. L'exposició del «Fayans» és prou important pera que passant per sobre de tot li dediquem ab carinyo nostre atenció. Parlemne.

Garbellar ab justesa les obres qu'integren una manifestació artística tan heterogenia com la que parlèm, de manera que per ull passi tota la fullaraca y quedi lo que mereixedor ne sia, detallar aquesta selecció ab conciencia y honradesa és tasca que per ses dimensions no pot ferse en una publicació dels límits de la nostra, quina principal característica no és precisament l'art per l'art, sinó la doctrinaria d'ideal patriótic en lluita, y en conseqüencia aprofitar tots els moments qu'en la vida nacional catalana s'hi projectin cassos, pera rellevarlos en ajuda del nostre plet.

No és precisament aquest un d'aquets moments, ja qu'en el «Saló» esmentat no hi existeix ni una obra definitiva que pugui, com toc de clarí, fer ressonar altre volta el nom de Catalunya. Les personalitats que'l formen son, si descontem els mestres ja consagrats, com en Casas, en Llimona, Mir y Galvey, artistes en plena evolució, cercant molts d'ells la manera de retrobarse... y aixó és llógic.

Tots hem conegut l'estudiant d'art en sos primers passos en la vida de l'ideal. Surt d'una Academia qualsevol, coneix imperfectament el *métier*, ha vingut *copiant coses* en tots els ordres, se sab de memoria tots els trucs acostumats, que no ha experimentat gaire emperó, y té fam de produir y la generosa emulació de sobressurtir. No s'entreté en documentarse, no adquireix cap cultura seria, ni vol sapiguer res de tradició, sinó que confiant en sí mateix y en les seves dots de bon copista agafa el llapis y el pinzell com una espasa y el posa sobre el paper ó la tela, mentres ab orgull mira per sobre l'espátula la porta d'entrada al museu y á la biblioteca; ell sab del cert que'ls museus son els cementiris de les arts y les biblioteques els de les idees, tot alló put á mort, y ell, l'artista novell, qui sent la flama de l'inspiració moderna cremar per dintre, sent també odi á lo caduc y decrepít, ell és la vida forta y plena.

Les primeres demostracions, més ó menys torturades, no son vulgars, car *tampoc son vritat*; á forsa de cercar lo excepcional, s'ha surtit de lo real, però lo *decoratiu* del gest ó lo *pervers* de l'enmaltiment fa partidaris entre'ls esperits febles

y neix l'aureola d'un nou artista, qui ple de coratje trenca motllos vells que donen una puntada de peu á tot lo *arcaic*, y fa creacions á sota ó á sobre dels tractats d'estètica y de les lleis dictades pel sentit comú. La seva personalitat és combatuda y es remarca lluminosament sobre'l gris de les multituds que l'enronnen. Si l'indiferència respón á les seves estridències s'indigna y ab ell la cort d'incondicionals qu'aplaudeixen llur *pose*; la cridoria en aquet cas arriba á distreure de sos habituals quefers al bon burgés, qui convensut de que's trova devant de l'última y més perfecta paraula de l'art, aturdat per els mil y un epigrames que cauen sobre d'ell y que coneix bé, s'apressa á *anar á la moda*, y malgrat no sentir ni agradarli aquelles obres que no comprén y que'l martiritzen més que li plauen, adquireix les produccions del geni novell que van á *decorar* les penombres de les suntuoses habitacions particulars. Però els anys no passen en va y ab ells arriba la cultura avans no pressentida, la veritable perfecció s'acosta, la lògica evolució s'imposa y l'artista, copiant menys, crea més y ab *mètier* més tranquil y menys torturat. Una certa literatura ve á barrejar-se ab el primer sentimentalisme, desapareix el prurit d'*epater* y busca afanyosament l'*obra* qu'ell desitja pera *quedar*, pera *definir-se* ab serietat; *¿ho logra?* A voltes la mort ve á suspendre la bella ilusió y els assaigs resten com fulls escampats de belles proclames revolucionaries.

Aquest humaníssim procés el veia jo repetit en ses diverses fasses en el «Saló de les Arts y dels Artistes». Recordava devant la perfecció actual dels mestres els seus primers crits. Y no vaig poguerme estar de somriure quan al pas d'un dels més combatuts y discutits en altre temps vareig observar que son cap ja blanquejava, comprenia la clara perfecció de les seves actuals obres.

Concretades fites de sortida y d'arribada poden veures en la col·lecció del malaguanyat Nonell, y esperansadores estridències primerenques poden aplaudir-se á l'Aragay, en Colóm, en Nogués y en Smit; realitats ab en Gargallo, Canals, Oslés y Elías; assaigs ab en Sunyer.

L'espectador reb el consol, al visitar el «Fayans», de que á Catalunya existeix un nucli de seriosos artistes qu'estudien y es depuren de tots els encatronaments de l'academia, alhora que de tots els esboggerraments que nostre hermós sol mediterrani fa neixer en els cervells educats en l'artificial claror de les pulcres acadèmies y els professionals tallers.

En el catàlec de l'actual exposició cal eliminar obres senzillament lletjes y fins plenes d'una certa repulsió espiritual (jo crec que l'art, si deixa d'esser bell, no val la pena de produir-lo), altres buides de tot sentit, y altres perfectament balderes, car

son lloc está indicat entre les mil y una fulles que abarroten les carpetes d'estudi; y acceptant lo estimable sintetisar la manifestació posant en la darrera fulla un perfecte interrogant.

Dibuixos de J. Grau M.

(SALÓ PARÉS)

Malgrat la selecció que sembla ha fet de les seves obres el susdit artista, les seves caricatures no s'escapen d'una certa grolleria que no pot dissimular l'excés de detall de que fa luxe l'autor. Que aquest artista reuneix condicions és innegable, que está en plena educació és més manifest encare, y que fassi poc cas de les colles amistoses y estudihi molt és lo que li desitjo en bé d'ell mateix. Ah, per are, ni en broma se li ocorreixi pintar més tapissos humorístics.

Montserrat.—Els seus quatre retrats son de factura fresca dintre la manera d'esser de son autor, son elegants y poden omplir de satisfacció als originals, que no dubto deuen trovarshi afavorits. La meua coral enhorabona.

OLAGUER ORIOL.
(Memorialista).

Si'l poble sapigués llegir, seria impossible el predomini en ell, de sos eternals mals pastors.

PER UNES CARTES

D'UN VELL ALBUM

Cuidadosament lligades
ab una cinta blau cel
son a un calaix, oblidades,
sens que les planes guardades
em despertin cap anhel
Si en altre temps, amagades,
rezelosa, os feia estar
com si, indiscretes mirades
os poguessin profanar,
es qu'encara'm corferia
vostre perfum exquisit
evocant dolça poesia
qu'encisava mon esprit.
Are os veig arreconades,
vostra flaire va fugir
y'm semblen flors colltorçades
condemnades á morir.

AGNA CANALIAS MESTRES.

Madrid, Janer 1911.

Dos nuclis apoiarán en totes les eleccions á les forses anticatalanes: la burocracia, en sa majoria forastera, que veu el perill de sa nòmina en el triomf de l'autonomia catalana, y'ls fanàtics de la demagogia, de cap quadrat y dur com pedra.

De Teatre Catalá

PRINCIPAL.—*A cor distret, sagetes noves.* — De l'Avelí Artís.—Poderosament ha d'haver influït l'actual ambient, en l'imaginació del autor pera decidirlo á escriure aquesta obra. Tota l'importancia intrínseca de la mateixa, esdevé, indubtablement del estudi perfectament fet de l'actualitat política ó més ben dit, de la permanent importancia qu'entre nosaltres tenen els afers polítics. Barrejat ab aixó, l'autor ha dut al sí de la mateixa un problema que's planteja per qüestions d'interessos y que's resol, mercés al anunci d'una paternitat desitjada.

Convocades eleccions de regidors, el casino del districte, per indicació d'un amic del fabricant don Sebastiá Vilaseca, ofereix an aquet un lloc en la candidatura, visitantlo al efecte una comissió. Don Sebastiá, que no s'ha preocupat de política, per tenir prou ocupació ab els seus negocis, estranya que s'hagi pensat ab ell que malgrat esser soci del casino, no hi ha estat més que tres vegades en dos anys que n'es soci. La comissió ha de retirar-se sense haver totalment conseguit els seus propòsits, essent després en Salvador l'amic de la casa qui, ajudat de la Victoria, esposa den Sebastiá, fa que aquet accepti el lloc que se li ofereix, no sense tenir de lluitar ab el germá, l'Arcadi, que sosté que no pot fer-se bona feina al municipi sense descuidar la de casa ó viceversa.

Comensada la propaganda electoral, en Sebastiá cal·lí·bia potser massa bruscament de criteri y treva·lla frenéticament la seva elecció: va als mitings, celebra reunions que'l mantenen continuament fora de casa, descuidant la fàbrica ont no ha anat en quinze dies, arribant pera no donar armes als contraris, á concedir la jornada de nou hores que'ls seus obrers li demanen y descuidant de passada la seva casa, ont l'esposa jova que l'induí á fer-se elegir pera fer rabiar á les seves amigues, comprén que s'ha equivocat al veure que la campanya dels adversaris ha passat la porta de sa casa inmiscuint-se fins en la seva vida privada.

En Salvador, en altre temps festejador de la Victoria, se val de l'allunyament de l'espós pera

retreure en aquesta els seus passats amors y encare'l dia abans de l'elecció la Victoria consegueix d'aquest home que destorbi l'elecció den Sebastiá, com sacrifici que fassi per ella.

Cansat per fi'l candidat de les baixeses per que ha de passar, convensut de que *no hi há un pam de net en lloc*, asediat per recomanats que li demanen favors y empleus abans ja d'esser regidor, en Sebastiá reb en aqueixes circumstancies, de llavis de la seva esposa, les més dures queixes per la seva conducta. Aquesta li remarca encare, després de la prova que ha fet, que no ha de fiarse de cap amic y finalment veu satisfets els seus desitjos, conseguint qu'en Sebastiá renunci'l seu lloc en la candidatura, quan era més segur el seu triomf per haver-se retirat el contrari.

L'Avelí Artís, com en les obres anteriors, á les que no creiem superior la present, demostra una vegada més el domini que té de l'escena, essent un dels autors que més llealment sab trasplantar á la mateixa, trossos de la vida real. Els personatges, modelats ab gran cura, arriben alguns d'ells, com l'Arcadi y la Sra. Angeleta, á un grau de perfectíssima creació. No passa axís ab en Salvador, qui es sens dubte massa amic de la casa, pera esser-ne tan sols amic.

En el conflicte familiar plantejat en el segon acte per l'Arcadi, quan en Sebastiá se resol á concedir les nou hores als obrers, sense ficsarse que aquesta concessió ha de costar á la casa divuit mil pessetes al any, hi há fins á cert punt una equivocació per l'intervenció de la Victoria, qui arriba á imposarse an el seu espós, retreient el capital que ella al casarse va aportar á la casa. Aquesta actitud, que hauria pogut marcar una fonda divisió familiar, es oblidada pocs dies després quan á la vigilia de les eleccions, la Victoria triomfa ab el seu amor y ab la proximitat del fill, temps desitjat, conseguint qu'en Sebastiá 's retiri de la lluita.

Fins á l'escena en qu'en Salvador accedeix á trampejar l'elecció del seu amic, s'endevina una orientació y fins se prevèu el fi llògic de l'obra. A partir d'aquest moment la trama 's descapdella per viaranyos oposats é imprevistos, arribant al seu acabament sense una solució, però sí ab un arreglo en el que hi té bona satisfacció el problema de familia, però d'ont ne surt l'assumpte polític potser una mica massa caricaturisat.

ROMEA.—El prop-passat dissapte inaugura aquet teatre la nova temporada baix la direcció artística d'en Pere Codina, posant-se en escena *Mar y Cel*, que obtingué una interpretació més que acceptable. S'anuncia pera aviat l'estrena de *La Miralta*, de l'Angel Guimerá.

E. R. y T.

Si tots els diners y energies que s'han malgastat fins avui, per anar á les eleccions en nom del Catalanisme, s'haguessin esmer-sat pel foment de l'ensenyansa catalana, altre fora la sort de Catalunya.

De Sports

Automovilisme.—Está decididament acordada la celebració de la cursa «Copa Barcelona» el dia 25 del proper Maig; aquesta's correrá'l dematí, diventse cobrir 240 kilometres. A la tarde's disputará'l «campionat per amateurs» sobre 120 kilometres, haventse desistit de la cursa pera chaffeurs, tota vegada qu'aquestos se troven dintre la categoria de professionals. Com ja diguerem, abdues proves se disputarán en el circuit de Mataró.

Ciclisme.—S'ha senyalat el següent itinerari pera la cursa «Gran Premio Peugeot»: Barcelona, Molins de Rei, Martorell, Terrassa, Sabadell, Argentona, Mataró, Vilasar, Badalona, Barcelona.

En els nous reglaments de la «U. V. E.» queda suprimida la categoria de amateurs, que será substituïda per la d'aspirants. Aquesta nova classificació regirá ja en la cursa «Eco de Sports» que tindrà lloc el 25 d'aquet mes entre nostra ciutat y Vic.

Torneig organísat per la Creu Roja. «University-Barcelona».—A la senyal del jutje senyor Rodriguez, de l'«Espanol», es coloquen els jugadors del «University» en la següent forma: Cuervo, Torras (C.), Puntas, Aguirreche, Ovejero, Pomés y Torrens, y el del «Barcelona» Solá, Bru, Wallace (C.), Peris, Comamala (A.), Comamala (C.) y Forns.

Comensa bastant animat, vejentse desseguida que'l «Barcelona» no vol cansarse, sens dubte pera guardar les forces pera'l partit que de guanyar aquet ha de jugar després contra l'«Espanol». Aguirreche salva un moment de perill en una arrencada de'n Comamala (C.); Forns avensa tot sol salvant la situació; Aguirreche que passa an en Torrens arrencant ab en Pomés, quí *shoota* parant molt bé'n Solá; en altre arrencada de Wallace abandona la porta'n Cuervo: Forns remata ab el cap, salvant l'Aguirreche un goal segur; anoto un *corner* molt ben tirat per l'Ovejero y ben salvat per en Solá; bona escapada de'n Forns qu'está jugant molt bé; centrada del mateix, reatant en

Comamala (C.) un goal magnífic. Al cap de pocs minuts se dona'l partit per acabat, guanyant el «Barcelona» per 1 á 0. El partit bonic, haventse distingit pel «University» Aguirreche y Pomés, y pel «Barcelona» Forns y Peris.

«España-Catalá».—Fent de jutje'n Grau, del «Barcelona», comensa'l segon partit, que desde'l primer moment se veu interessant per lo igualat dels contendents. Salvant una pilota s'enreden en Reñé y en Reguera, rebujant per fi aquest últim; Graells *shoota* salvant molt bé'n Colet. Varis *shoots* que treuen divinament els dos goal-kipers; Puig tira un *shoot* magnífic que'n Reñé no pot parar, logrant el primer goal pera'ls seus. Durant un rato el joc se manté igualat; arrencada de'n Graells y Mario, *shootant* el primer un goal preciós qu'és molt aplaudit. Surt de nou el «Catalá»; el partit se fa forsa interessant, ja que tots dos volen conseguir la victoria; els núvols ens obsequien ab un bon arruixat; arrencada de'n Reguera, qu'acaba ab un *corner* qu'un cop sacat va á goal-kich; s'acaba el partit, però per estar empatats els dos *teams* torna á comensar de nou, essent impossible á cap dels dos fer cap goal; salva bones pilotes en Reñé, el públic crida; para de ploure; entrant per fi l'«España» un bon tanto d'un *corner*.

«Espanol-Barcelona».—Jugant per l'«Espanol»: Gibert, Massana (S.), Larrañaga, Massana (A.), Partington, Sanpere, Rodriguez, y pel «Barcelona»: Solá, Brú, Amechazurra, Peris, Wallace (P.), Patullo, Comamala (C.) Com es veu, el «Barcelona» modifica 'l *team*. L'espectació es gran per veure qui dels dos guanyará, ja que son dos *teams* forsa igualats. Surt el «Barcelona», però s'apoderan de la pilota els devaners de l'«Espanol», que ab bona combinació arriban al camp contrari; en Sanpere fa un bon pase á n'en Rodriguez, que d'un magnífic *shoot* desde l'extrem entra un goal qu'en Solá no pot parar. El «Barcelona» busca l'empate; l'«Espanol» vol assegurar-se la victoria, lo que fa molt interessant el partit; en Gibert, que juga com en els seus millors temps, salva pilotes molt ben dirigides pels devaners contraris; en Sanpere arrenca, para á Rodriguez qui tira als núvols un goal segur; domina 'l Barcelona que combina molt bé; *shoota* en Comamala (C.) al pal; avensant els del «Espanol», en Rodriguez centra y en Partington *shoota*, passant la pilota just al pal; al cap de pocs moments el jutje toca 'l descans Colocats altra volta 'ls jugadors, comensa de nou la lluita; arrenca en Sanpere; en Solá surt però es carregat pel primer; en Partington *schotta* y fa 'l segon goal pera l'«Espanol». Surt el «Barcelona», passant en Brú á devanter; reforçada aquesta linia atacan de ferm, però la defensa de l'«Espanol» está jugant magníficament, lo que'ls priva de fer cap goal; en un *corner* contra l'«Espanol» tirat per en Wallace y ben re-

matat per en Comamala ab el cap entran el seu primer tanto. Se fa la lluita forsa interessant, se veuen jugades forsa bones per les dos bandes, distingintse en Massana (A.); per fi acaba ab la victòria del «Español» per 2 á 1. Tots molt bé; el partit, el millor de la tarde.

«Español-España».—Ab els mateixos jugadors, fora d'en Baró del «España» que substitueix á n'en Mario; jugant á les fosques un bon rato, el partit ha de suspendres per falta de llum. La Federació senyalará 'l día pera jugar el temps que falta.

J. M.

CORRANDES

Com la llum, la papellona,
á ne tu t'atrau l'amor;
ay, si se't cremen les ales
de les teves ilusions!

Si no fossis orgullosa
valdríes més que no vals;
l'orgull encamina al vici,
y es el vici'l pitjor mal.

No siguis tant presumida
empolainante de flors;
qu'es la vanitat, la mare
de tots els vicis del mon.

Com la flor del admetller
has volgut serne atrevida;
y al ple de la joventut
ja no troves goig al viurer.

AMPURDANÉS DOLS.

Publicacions rebudes

Vidamor.—Rondalla en tres actes, per Josep Duró y Gili, ab música de Mossen Rossendo Mole-
ra, Pbré. Publicada per la biblioteca *L'Escón*.

Com diu l'autor en les quatre paraules ab que s'escusa, al comensar el llibre, en aquesta obra s'hi descobreix l'influència de *La Santa Espina*, com també s'hi trova algún pas que s'assembla ab *En Joan de l'Os*. No obstant, s'hi veu disposició en el desenrotll de l'argument, quin se veu qu'es fet exprés pera l'escena catòlica. El llenguatge es bastant cuidat, haventhi alguns trossos ben recomanables, com es la lletra de la cansó de «Cucala», en l'escena 8.ª del segon acte.

J. D. y D.

La Bella Pastora.—L'infadigable folk-lorista Aureli Capmany acaba de publicar aquesta cansó que es la LXXXVI de son *Cansoner Popular*. En Capmany l'ha enriquit ab unes erudites y curiosíssimes notes estudiant l'origen y variants de dita cansó en diferents païssos, apoyantse ab autoritats tan indiscutibles com En Milá y Fontanals, Menéndez Pelayo, etc.

Recomaném sa adquisició á nostres llegidors.

Els enemics de la causa catalana son dos: El catalá que renega de la seva Patria, y 'l foraster que posà traves á les aspiracions de Catalunya.

GARBELLANT

Nostre *progresista* Ajuntament s'ha deixat perdre una subvenció de 30 mil duros, ó siguin 10 mil cada any, corresponents als tres anys darrers, que tenia senyalats á Barcelona el Govern per aixecar escoles, y com que d'escola no n'han fet cap, no tenim dret á la subvenció.

Es una vergonya per tots y cada hù dels grops polítics que's parteixen la direcció de la cosa pública, y seria convenient coneixer si més directament hi há alguna comissió que per culpa d'ella s'hagin perdut no tant sols els diners, sino que hi hagi á Barcelona menys centres d'ensenyansa.

En el *miting* del Tívoli, qu'hi celebrá la Esquerra Catalana 'l diumenge passat, en Corominas digué, molt encertadament, dirigintse als homes de la dreta:

—Gent de la *Lliga*, us heu equivocat; rectifi-
quèu per Catalunya.

Com també estaria encertat igualment, qu'en Cambó digués lo mateix á n'els homes de l'esquerra.

Per aixó nosaltres, drigitnos á uns y altres, els hi diem:

—Gent del *Centre Nacionalista*, gent de la *Lliga Regionalista*, us havèu equivocat; rectifi-
quèu per Catalunya.

A la conferència qu'en Ramir de Maeztu donà 'l passat diumenge al teatre Principal (cuarta de les del Ateneu Enciclopèdic Popular), digué qu'era indispensable l'unió entre 'ls intel·lectuals de Barcelona y Madrid.

D. Ramir es veu que viu allunyat d'Espanya; ab tot no deu ignorar que l'aigua y l'oli son inassimilables.

Tots els mortals—com Ulises al retornar á Itaca—tenim una *odisea* que més ó menys mortificant, pesa demunt els nostres actes. Fins els artistes, els estimats dels deus, no poden sustreures á la seva influència.

Heus aquí el nostre Granados. A Catalunya, á Barcelona, 's parla de ferli un homenatge y tractantlo com á foraster, les paraules d'admiració esculpides demunt del marbre, son escrites en castellà. L'«Orfeo Catalá» ens anuncia els «Concerts de Quaresma» y el cartell del «Recital Granados» es l'únic—per ar—d'aquesta tanda, que s'ens ofereix redactat en l'*armoniosa*.

No més hi mancaria que al anar á donar el concert, les tecles del piano fessin soroll d'esquerdat.

Sembla impossible! però, son tants els que ho sentiren y ho afirmen y fins els diaris ho han dit, que no podem resistirnos á creureho.

En el *miting* del diumenge, en Carner digué que Catalunya sols podia sortir triomfant abressada ab la bandera republicana.

Aixó dit per elements de *La Publicidad* ó de *El Diluvio*, no tindria res de particular, però dit per el senyor Carner, sols se comprén que no recordantse que ja havíem entrat á la Quaresma se devia creurer qu'encara durava 'l Carnestoltes.

Com ja deuen sapiguer nostres llegidors, un tal Lopez de Ubago, administrador de loterías del carrer de Ferrán, desaparegué fa alguns dies de Barcelona en companyia, segons diu la premsa, de més de cent setanta mil pessetes. Lo que no deuen sapiguer es que aqueix *caballero* fa alguns anys retorná á un establiment de camiseria d'un amic nostre, la factura que li fou presentada, *porque en su casa no se admitía nada que no fuera netamente español*.

Are compreném porque s'aixecá ab el *Santo y la limosna*. Per la simpatia á les pessetes, que no hi há dubte eren *netamente españolas*.

NOVES

Unió Catalanista.—La Junta Permanent en sessió del día 4, acordá recomenar á tots els seus adeptes y á tots els aimants de Catalunya, qu'a les vinents eleccions provincials, votin els candidats nacionalistes y que posin tot el llur esforç en combatre enérgicament els candidats no catalanistes.

Associació Nacionalista Catalana.—Dissapte á les 10 de la vetlla, l'alumne del «Museu Pedagógic Experimental» Juliá Pujol, donará una conferència pública explicant «L'origen del nom dels antics carrers de Barcelona».

Demá, diumenge, á les 6 de la tarde, don Josep M.ª Bordas hi donará un' altra conferència, desenrotllant l'interessant tema «Petits raonaments filosòfics sobre Proverbis, Adagis y Concels Populars».

El diumenge, día 19 del corrent se fará una visita al Museu Social y Museu Industrial, situats á les Corts de Sarriá.

Punt de reunió: A les nou del matí en el local de la Associació.

Les prácticas jurídiques de Catalunya.—Dissapte passat va donarse, al «Centre Excursionista», la segona de les conferencies que ab aquest títol ha organitzat la cátedra de Dret Civil del E. V. C.

Aná á càrrec del advocat Sr. Marrugat, qui ens parlá de les costums jurídiques catalanes relatives als bens. Després de descriure lo que es la propietat, va fixarse ab la propietat immoble donant compte de les prácticas catalanes en l'afitament dels terrenys y explicant també els modos d'aprofitar el domini, per medi dels contractes de aparceria, rabassa morta, masoveria, etc., els quals va examinar lleugerament.

En la conferència del día 18, el Sr. Marrugat acabarà de desenrotllar el seu tema.

Preguém á n'els subscriptors qu'hagin deixat de rebre algun número de *RENAIXEMENT* que se serveixin donarne compte á n'aquesta administració, que se'ls hi entregará; al ensem els hi fem avinent que á contar del present número, creiem que quedaran subsanades les deficiències ab que haguém pogut incorrer.

L'Academia de Jurisprudencia qu'ab molt bon acord va acordar celebrar una vetllada necrológica en honor á n'en Joaquim Costa, també ha recordat el deure que te vers la personalitat científica den Durán y Bas, y en aquet fi ha reiterat l'acort de dedicarli una vetllada estudiantlo en son doble aspecte de jurisconsult y economista.

* * *

Dilluns passat el doctor Martí y Juliá va donar l'anunciada conferencia al Ateneu Enciclopédic Popular, sobre «Universalisme.»

Explicá que'ls polítics s'han apoderat d'aquet mot sense capirlo ab tota sa magnificencia y grandiositat. Digué qu'un dels camins més bons pera encaminarnos á l'Universalisme, era la federació.

Per medi de l'amor y la germanor sincera entre els homes será factible aquest ideal d'Universalisme.

Les brillants paraules del doctor Martí foren fortament aplaudides per el nombrós públic que acudí á escoltarlo.

* * *

TERRASSA.—*Escola Coral de l'Agrupació Regionalista.*—El diumenje día 12 de Mars se donará en dita Societat la segona sessió selecta de les que té organitzades per la present temporada de quaresma.

Podèm assegurar que será un éxit, degut á la personalitat que hi pendrà part, ja que será l'eminent Granados qui donará la segona execució á Catalunya de la seva obra musical «Goyescas».

AVIS IMPORTANT

Preguem á nostres col·laboradors que procurin el dilluns enviar la col·laboració y que aquesta sigui en treballs curts, 2 á 3 cuartilles.

Els hi preguem també que al enviarnos els seus treballs, ens hi acompanyin l'adresa per tot alló que pugui convenir.

—Dels treballs que's publican ne son responsables sos autors.

Unió Catalanista

AL POBLE DE BARCELONA

Malgrat el clam de tots els vers aimants de la nostra Catalunya, hem de presenciar, un'altra vegada, que'ls elements nacionalistes qui seguidament actuen á les lluites polítiques, no han sabut, o no han volgut, solidarisar el llur esforç pera fer prevaldre, á la funció electoral, la forsa positiva d'afirmació catalana, que hi há, de faisó irreductible, á la consciencia del nostre poble. **L'Unió Catalanista**, que no ha parat mai en la tasca de promoure la normal conjunció de tots els elements catalanistes, en les accions que naturalment ho exigeixen, se dirigeix avui al poble, continuant, al bell mitj de l'opinió pública, els treballs que pera la coalició y l'ajuntament dels nacionalistes, dels catalanistes,

ha realitzada, l'un any darrera l'altre, aprop de les entitats y de les personalitats representatives de la Dreta y de l'Esquerra catalanes.

Volém exposar fets; no volém excitar passions encontrades, car la **Unió** creu, com ho ha cregut sempre, que's pot, y's deu, lluitar ab tota l'energía, entre nacionalistes, en tot lo que son problemes generals humans, que així, en nobles y lleals lluites internes es com son bastits els pobles qui han d'influir á l'humanitat; més no creu, ni mai creurá, ni pot esser raonat criteri de catalanistes, que sia benefactor pera la Patria, convertir aqueixes lloables lluites internes, qui son proba d'integració nacional, en lluites disgregadores de la consciencia y de la

voluntat colectives, enfront, y á favor, de l'enemic anticatalá, perquè entén, y sosté l'**Unió**, que en tot lo que sia afirmació catalana, doctrinal ó d'acció, sols pot haverhi, sols ha d'haverhi, actuació conjunta, solidaritat nacionalista, sotsmissió al sentiment patriòtic. No més l'encegament qu'esdevé dels personalismes, sols el perdre el seny per apassionaments partidistes, poden fer que'ls qui juren y perjuren que per davant de tot hi posen Catalunya, creguin que, realment, ho fan, consentint, afavorint, y, perquè no dirho, fins determinant el triomf de les accions catalanes, y l'aterrament, anc que sia transitori, de les nostres energies socials, del nostre redressament catalá y de les nostres activitats econòmiques, fins de les que son més elementals y necessaries pera la vida normal del nostre poble.

No's pot negar que les pròximes eleccions de diputats provincials son mancades de la transcendència qu'es inseparable de les eleccions legislatives y de les eleccions municipals, car qualsevolga que sia el resultat, sobretot per lo que als districtes de Barcelona fá referencia, no s'alterará d'una faísó importanta el compost representatiu de la Diputació Provincial, ni'l limitat triomf que puga obtenir el lerrouxisme podrà significar, judiquis com se judiqui, una desfeta del sentiment afirmatiu de la nostra Catalunya. Més si aixó es cert, ho es molt més, encara, que l'aspiració nacionalista en cap ocasió pot deixar lleure pera que l'acció anticatalana puga dur representació, per migrada que sia, á les nostres corporacions populars. No es sols contra l'administració intolerablement desballestadora, que'l nacionalisme ha de solidaritzar-se; s'ha d'ajuntar en acció comuna contra tot lo que tinga aquest caràcter atenta de dret á tot lo que constitueix la nostra forsa nacional, política, econòmica y d'organització colectiva.

Pera l'afirmació catalana, enemic es el lerrouxisme, y enemic es el caciquisme; son l'un y altre expressió, aparentment variada, d'un enemic únic: el partidisme de la política centralista y oligàrquica de l'Estat. Per xó, resulta sorprenent cercar aliances nacionalistes als districtes de Barcelona, y fer-se'l desentés en lo que's refereix á la lluita electoral dels districtes forals, ont la malura caciquista va augmentant á mesura que'l catalanisme atragat en lluites internes, ben sovint provocades expressament, afavoreix el triomf d'elements antinacionalistes, es dir anticatalans, que no fá gaires anys havien d'esser, pera sempre, foragitats de les nostres corporacions representatives y, fins, de tota actuació, á la política de la nostra terra.

L'Unió Catalanista, tampoc pot donar la seva aprovació á n'aqueix extrany criteri pel que's pretén sostenir l'absurditat que's continguda en la dita que afirma que á l'actuació política s'hi pot lluitar separatament, si el millorament de la cultu-

ra general del nostre poble se realisa per cooperació de tots els elements nacionalistes. Es axó tan absurd, que no cal deturarse á combatreho. S'ha d'afirmar, sí, però, que en els moviments socials nacionalistes, acció cultural y acció política han d'actuar mogudes per un esperit únic, que pot consentir sí, disparitats respecte á modalisacions de l'objectiu cultural, però que no pot passar perquè n'hi hagi á l'acció política, per esser aquesta representació sintética del sentiment nacional convertit en acció lliberadora, del sentiment patriòtic qu'es el nexa fonamental de la vida plena d'un poble.

Seguim els fets. Ara mateix la Dreta catalana ha ofert una coalició que s'ha de dir es inacceptable, car proposa ajuntament am forces polítiques que, á l'extrema Dreta, son representació de l'anticatalanitat del lerrouxisme. Eleccions passades, y no gaire llunyanes, ho proven: tothom sab que'l lerrouxisme ha aglutinat, en passades lluites electorals, á tots els elements antinacionalistes, á tots els elements ferestagament contraris á l'afirmació catalana, y tothom sab, que més ó menys dissimuladament, més vantantsen en les converses privades, aqueixos elements de la Dreta, residuus de la vella política caciquista, afavoriren amb els vots llurs candidatures radicals per odi al catalanisme, sense aturarse á considerar que aqueixa feta havien de pagarla cara. Avui espantats de les conseqüències se donen á tot; més els guía la por, l'espaiadiment intensísim, y no un sincer amor á la nostra Barcelona, y molt menys á la nostra terra catalana.

L'Esquerra s'ha aprofitat de la grossa errada de la Dreta pera negarse á tota conjunció, á les vinents eleccions provincials; mes cal demanar á l'Esquerra per qué no acceptá lo proposat pel ferm nacionalista En Miquel Laporta, qui, ab lloable esperit patriòtic, desitjava la coalició ab soles les forces de la «Lliga Regionalista», proposició que fou rebutjada, alegant que no haventhi llegítima excusa, com suposen que n'hi haurá á les vinents eleccions municipals, per reaccionarisme, el poble deixaria de votar la candidatura de coalició nacionalista. Y be, l'excusa es banal, y fa pena considerar qu'avui els directors polítics de l'Esquerra, air els de la Dreta, deixin de banda Catalunya, y s'ajupin á les falses y mal intencionades imputacions de l'enemic, sostenint aixís l'inconsciència de la massa d'electors, que si son de la Dreta no poden votar catalanistes perque son excessivament progressius, y si son de l'Esquerra no poden votarlos perque son extremadament reaccionaris. Es actuar verament de nacionalista no desfer ab energia aqueix perillós equivoc, y contribuir á que'n la consciencia popular s'enlairin á la categoria de veritats indiscutibles, aquestes falsejats y aqueixos sofismes que son la gran arma de

combat dels contraris del nacionalisme y dels que han jurada la perdició de la nostra Catalunya?

Ni la Dreta ni l'Esquerra podrán mai justificar davant de l'opinió catalana la conducta qu'ara han observada, després de dolorosos escarments y de una experiència tan netament expressiva.

Y fora de Barcelona, no hi há Catalunya?, no hi fa res que'l caciquisme rebroti y realisi tota mena d'incalificables abusos y tota una munió d'execrables violències?, podria creures, si no's vegés, que elements que's diuen nacionalistes, y havien aixecat la magna creuada contra'l caciquisme, avui s'hi alin per lluites electorals y, fins, per dur el pondul de corporacions representatives? Nosaltres no duptem, ni volèm duptar, del nacionalisme dels qui han nascut á la vida pública de Catalunya, moguts per l'esperit reivindicador de l'afirmació catalana, mes son ressó de l'opinió al demanar que's posposi tot, absolutament tot, á la normal actuació nacionalista.

Tot té un terme, y si en les vinents eleccions provincials el mal gairebé no té remei, y s'ha de deixar á cada hù que fassi del dret electoral l'us que la consciència li dicti, per millor servir á Catalunya, no podrà passar així á les vinents eleccions municipals, á les que l'**Unió Catalanista**, si previament la lluita no pren caràcter francament nacionalista, reclamará l'ajuda, la cooperació del poble per imposar la coalició, la conjunció, l'ajuntament dels elements catalanistes, ab absoluta exclusió de tot element que no sia netament nacionalista.

Cal que no's diga ja més que'l poble s'oposa á la solidaritat nacionalista per temenses de reaccionarisme; cal que si aqueixa temensa del poble és certa, que no ho és, ben clar se li fassi veure que l'afirmació catalana és una afirmació de llibertat insuperablement superior y més moderna que totes les afirmacions dites lliberals, que pugui ferli la política espanyola; cal que's vagi á la conjunció, no ab l'escusa d'una administració que tothom ha judicada; cal que s'hi vagi per afirmació nacionalista, per afirmació catalana, qu'és lo úic que determina efectes socials positivament lliberadors y modernisadors. Y cal qu'aqueixa solidaritat nacionalista sia definitiva, fins que desaparegut tot lo que francament ó hipòcritament sia antinacionalista, consenti el noble lluitar de les veres forces polítiques catalanes.

Pera l'assoliment d'aqueixa solidaritat nacionalista l'**Unió** ofereix tot el seu esforç y vol dir que l'ofereix generosament, sense que pretengui gaudir dels beneficis del segur triomf. L'ofereix, no més per el bé de la nostra terra catalana, car és ben segur que la veu de l'**Unió Catalanista** té malgrat tot, forsa de convenciment per moure als desenganyats y als ja indiferents, á actuar coope-

rant á la definitiva solidarisació de tots els nacionalistes per Catalunya.

Ara, si espontáneament la solidaritat nacionalista no's realisa, l'**Unió** tota sola, y contant ab l'ajuda de tots els bon catalans que vulguin oferir la llur cooperació, aconsellará, desde les vinents eleccions municipals endevant y fent els actes de propaganda necessaris, que sien votades candidatures que, tretes de les que presentin la Dreta y l'Esquerra nacionalista, ó alternantles si convé, sien una segura garantia de qu'han de representar fidelment el sentiment catalá y les nobles aspiracions que viuen fortament á la consciència del nostre poble.

Publiquem aquet manifest, perque respón á un acort precís del darrer Concell de Representants de l'**Unió** y perque així entenem servir llealment y patriòticament á la nostra estimada Catalunya.

Barcelona, 5 de Mars de 1911.

D. Martí y Juliá, *President* (Barcelona); **Arthur Mora y Graupere**, *Vis-President* (Barcelona) **Antoni Colomer**, *Tresorer* (Barcelona); **Eugeni Golorons** (Barcelona), **Vicens Arús** (Castellar del Vallés), **Manel Serra y Moret** (Pineda) *Vocals*; **Salvador Millet y Millet**, *Secretari* (Masnou).

RENAIXEMENT

Periódic adherit á l'**Unió Catalanista**

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Plassa del Teatre 6, 1.er

PREUS D'ABONAMENT

Catalunya y nacións Ibèriques	2 pts. trimestre
Per les demás nacións	3 „ „
Cuota de protector	minim 1 pta. al mes
Número solt	10 centims
Atrassat	20 centims

Per la venda:

Al Kiosk A B C.

(devant del carrer de l'Hospital)